

In de wegberm: Lilium superbum

Trendwatcher Adjiedj Bakas hield tijdens de bijeenkomst ter gelegenheid van het 150 jarig bestaan van de KAVB in mei 2010 een inspirerende en stimulerende lezing. Zo riep hij de sector op niet alleen bollen te verkopen, maar dit te ondersteunen met verhalen. Er moesten toch mooie verhalen te vertellen zijn over bloembollen. 'Verhalen verkopen' was zijn credo. Reden om mijn plaatjescollecties na te lopen op planten met een mooi of persoonlijk verhaal. Dit jaar in De Wereldbol bloembollen waar zo'n verhaal bij hoort.

Tekst en foto: Peter Knippels

Met mij in de natuur wandelen is volgens mijn gezin niet altijd gezellig. Ik loop tientallen meters achter hen, kijkend naar plantjes. Heb ik iets bijzonders gezien, dan 'duik' ik op de plant om een foto te maken. Dit schijnt volgens mijn gezin soms te leiden tot wonderlijke tafereel. Als de plant niet al te groot is, dan schroom ik niet om op de grond te liggen om een goede foto van de plant te kunnen maken. Is de plant wat hoger, dan ga ik door mijn knieën. Tijdens onze laatste vakantie ging ik op mijn hurken tussen planten die zo'n meter hoog waren. Mijn vrouw zag mij toen 'verdwijnen' tussen de planten. Het had voor haar meer weg van mijn behoeften gaan doen dan een foto maken. Gelukkig weet ze beter en was ze blij dat andere mensen mij niet hadden gezien. Ook van een andere actie van mij om een plant te fotograferen werd niet opgekeken: 'waarom stoppen we, o, papa moet weer een plantje fotograferen!' Tijdens onze laatste vakantie zijn we door een aantal parken in het oosten van de VS gereden, waaronder de Blue Ridge Parkway. Tijdens één van de ritten zag ik zittend achter het stuur in mijn ooghoek een bloeiende lelie. Direct in de remmen vond ik ook zo wat, 'er zou zo wel een tweede en derde plant te zien zijn'. Deze kwamen niet; niet binnen vijf minuten, ook niet na tien minuten. Ik kon nu toch niet meer omdraaien. Balen! Er gingen zo'n twee uur voorbij, tot ik in de berm aan de andere kant van de weg een tiental bloeiende lelies zag staan. Ik zette direct de auto stil langs de kant van de weg en stapte uit om foto's te maken. Er stopte een auto naast onze auto. De chauffeur vroeg waarom we waren gestopt en wat ik aan het doen was. Mijn vrouw antwoord-

de dat ik planten aan het fotograferen was. De man dacht dat ik iets bijzonders had gezien en toen hij hoorde dat het ging om planten was hij niet meer geïnteresseerd en reed hij verder.

EÉN VAN DE VIER

Nu had ik mijn foto's van de lelie, maar welke was het? Hierop moest het net aangeschafte boek 'Wildflowers of the Blue Ridge and Great Smoky Mountains' van Adkins en Cook uitsluitel geven. Gezien de bloemvorm en -kleur, waren er vier mogelijkheden: *Lilium michauxii*, *L. tigrinum*, *L. superbum* en *L. gravyi*. De eerste en laatste vielen direct af gezien de plaats waar ik de planten had gefotografeerd. Nu werd het spannend! Was het *L.*

tigrinum, de uit Oost-Azië afkomstige lelie die vanuit cultuur is verwilderd in de Amerikaanse cultuur. Of was het de 'Amerikaan' *L. superbum*. Als het *L. tigrinum* zou zijn, dan zou ik er toch wel de pest in hebben. Had ik daar dan al die moeite voor gedaan. Deze lelie staat ook op mijn volkstuin. Gelukkig bleek het *L. superbum* te zijn. Eén van de verschillen tussen deze twee lelies is de stand van de bladeren. Bij *L. superbum* staan ze in kranen op de bloemsteel en bij *L. tigrinum* verspreid op de bloemsteel. Tijdens de verdere rit die dag en de erop volgende dagen zagen we regelmatig bloeiende *L. superbum* planten. Iedere keer weer mooi, maar ik had mijn foto's al!

BROEDBOLLETJES

Ik heb geen ervaringen met het kweken van *Lilium superbum*, wel met *L. tigrinum*. Ik wil niemand voor het hoofd stoten, maar dit soort laat zich makkelijk kweken en lijkt soms net onkruid. In de oksel van de bladeren groeien bolletjes die in de loop van het groeiseizoen van de plant vallen, direct wortels vormen en verder groeien. Om de planten in toom te houden, kweek ik ze in een krat. Ik heb één keer de fout gemaakt door de grond uit het krat over mijn volkstuin te verspreiden. Had ik het volgende jaar 'overal' tijgerlies. Iets anders dat mij opvalt is de voorliefde van het leliehaantje voor dit soort. Ik heb nog enkele andere leliesoorten waarin ik de leliehaantjes nauwelijks aantref en de schade beperkt is. Op de planten van *L. tigrinum* tref je altijd wel leliehaantjes die zich tegoed doen aan de planten.

Lilium superbum